

УДК 658

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТИКИ БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Юр'єва Ірина Анатоліївна, доцент
Погоріла Наталія Сергіївна, магістр
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків

Функціонування будь-якої організації можливо лише за умови її постійного розвитку та удосконалення управління. Проблеми впровадження системи бізнес-етики, ефективних методів управління підприємством науково-практичного та методологічного характеру висвітлено в роботах багатьох провідних вітчизняних та зарубіжних вчених. Значну їх кількість присвячено питанням бізнес-етики трудових відносин та психології управління на різних рівнях. Теоретичні та практичні питання моделювання бізнес-етики процесів та психології управління знайшли відображення в роботах Бочарової С.П., Землянської Є.В., Винославської О.В., Малигіної М.П. та ін.. Вклад у дослідження етики, відповідальності трудових відносин на підприємстві внесли відомі вчені-економісти: Бондаренко А. В., Вінніков В. С., Ляшенко О. М., Жирков С. Ф., Плетникова І. Л., В. Шликов, Кірієнко А. В. [1, с. 9].

Впровадження елементів бізнес-етики в зміни організації полягає в тому, щоб провести такі трансформації, які підвищили б ефективність (прибутковість) її діяльності. Розвиток бізнес-ідей являє собою цілеспрямовану та закономірну зміну основних елементів організації або свідомості співробітників. Кожен з факторів зовнішнього та внутрішнього середовища може стати передумовою до змін, але потреба в цьому виникає в умовах конкурентного ринку. У зовнішньому середовищі організації важливу роль відіграють такі фактори як екологія, політичні обставини, чинне законодавство, етика, культура, попит та пропозиція на ринку і стан конкуренції в галузі. До факторів внутрішнього середовища можна віднести: зміну цілей і завдань організації, зміну керівництва, структурні зміни в складі трудового колективу, особливості організаційної поведінки. Розвиток буває прогресивним (перехід від нижчого до вищого або від менш зробленого до більш досконалого) і регресивний розвиток (тобто деградація). У якості основних джерел розвитку виступають менеджмент, консалтинг, стратегічне управління, організаційні змінами, управління персоналом і організаційна поведінка, соціальне проектування і ділові ігри, економічна наука, політологія [1, с. 10].

Узагальнена процесуальна бізнес-модель розвитку та удосконалення складається з п'яти етапів:

- початок перебудови (ініціюється зовнішнім або внутрішнім консультантом або керівництвом);
- діагностика проблеми;

- визначення перетворень;
- здійснення перетворень;
- оцінка і підтримка результатів

У найбільш загальному виді започаткування концепції розвитку організації являє собою цілеспрямовану і закономірну зміну її основних елементів або свідомості її співробітників із врахуванням елементів бізнес-етики. В якості організації усвідомлюємо підприємство як складну соціально-економічну систему.

По - перше, підприємство - це суб'єкт господарської діяльності і певний вид бізнесу (економічної системи).

По-друге, підприємство - це соціально-етична система, яка об'єднує людей. Під розвитком організації із впровадженням елементів бізнес-етики розуміємо процес прогресивних якісних змін підприємства в системі економічних та соціально-етичних координат.

Обмеженість моделей розвитку в рамках поведінкового підходу полягає у фрагментарності, культурній обумовленості (відносності) багатьох психологічних явищ і процесів. Тому методи американського, японського, французького менеджменту можуть не працювати в українських умовах.

Типові конфліктні ситуації, які виникають в американській практиці вивчення і подолання психологічних бар'єрів при організації проектних і програмних робіт (проранжовані за інтенсивністю проявлення). Виникають, як правило при узгодженні графіка робіт; при визначенні пріоритетів; із приводу розподілу фахівців; у результаті прийняття тих або інших технічних рішень; на основі адміністративних процедур; при визначенні вартості робіт; на ґрунті міжособистісних відносин.

Є ряд принципів етичного характеру, які важливі для бізнесу: бізнес повинен діяти як налагоджена відкрита система, щоб отримувати потрібну інформацію та надавати чіткий звіт про виконані операції; у бізнесу є влада, що відповідає соціальній відповідальності; він має вирішувати соціальні проблеми суспільства; слугує одним з факторів для прийняття рішень. Ці принципи яскраво проявляються в інформаційно-комунікаційному забезпеченні підприємства, так як через нього відбувається взаємодія установи з контрагентами, конкурентами, споживачами та соціумом. У сфері досліджень важливо не перетнути межу, при якій отримання інформації, яку потребує фірма, переходить у втручання в особисте життя людини.

Таким чином менеджери і зіштовхуються з проблемами етичного характеру, в яких проблемними питаннями є: взаємодія універсальної та корпоративної етики; соціальна відповідальність у бізнесі; застосування принципів при прийнятті рішень; шляхи підвищення етичного рівня установи чи організації; вплив цінностей на діяльність у сфері економіки та інші. В основі етики бізнесу лежать певні принципи, які покладаються на вчення філософів, науковців, які не мають протиріч з досвідом наукової та філософської думки [2, с. 76].

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю»
26 жовтня 2018 року*

Список використаних джерел:

1 І. А. Юр'єва, В.А.Вакулук, М.О.Пархоменко Бізнес-Етика трудових відносин на підприємстві як напрямок психології управління// Вісник НТУ «ХП». Серія: Економічні науки – Х. : НТУ «ХП», 2017. – № 46 (1267). – С.9.– 14– Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461

2. А. Юр'єва Впровадження підходів з етики бізнесу в інформаційно-комунікаційному забезпеченні економічної безпеки підприємства // Вісник НТУ «ХП». Серія: Економічні науки – Х. : НТУ «ХП», 2017. – № 45(1266) . – С.75.– 79 – Бібліогр.: 9 назв. – ISSN . 2519-4461